پاسخ پشیمان‌کننده ایران به هر اقدام تجاوزکارانه

فرمانده قرارگاه مرکزی خاتم‌الانبیا(ص) گفت: نیروهای مسلح جمهوری اسلامی ایران بدون هیچ گونه تردید در برابر هر گونه اقدام تجاوزکارانه دشمن به جزایر و مرزهای دریایی، زمینی و هوایی ایران اسلامی، پاسخ قوی و پشیمان‌کننده خواهند داد.
سرلشکر غلامعلی رشید دیروز در بازدید میدانی از یگان‌های نیروی دریایی ارتش و سپاه در استان هرمزگان(سواحل و جزایر) و در جمع فرماندهان، عنوان کرد: به همان اندازه که در جلوگیری از وقوع جنگ با اشراف اطلاعاتی، حکمت و دور اندیشی و با قدرت مراقبت خواهیم کرد، برای تحمیل هزینه‌های سنگین به متجاوز بسیار بیشتر از گذشته آماده و چابک هستیم و به سرعت تصمیم گیری خواهیم کرد. رشید ادامه داد: ما هشدار می‌دهیم که زمان و دامنه جنگ در کنترل هیچ‌کس نخواهد بود. آمریکا باید از اشتباه تجاوز به عراق و افغانستان درس گرفته باشد که موجب تحمیل ۷۰۰۰ میلیارد دلار و ۷۰ هزار کشته و مجروح به این کشورها شد و در محاسبات خود برای تصمیم گیری دچار اشتباه بدون بازگشت نشود./ فارس

دیدگاه

سیاست فشار جواب داده است

داریوش قنبری
نماینده پیشین مجلس

در مقوله سیاست خارجی معمولا بنابر اقتضائات، کشورها روش‌های خاصی را در مواجهه با مسائل و موضوعات مختلف در پیش می‌گیرند. بعضی وقت‌ها شرایط به سمت مذاکره پیش می‌رود و در بعضی اوقات هم حتی به مرحله برخورد نظامی کشیده می‌شود. هدف از این رویکردها پیشبرد منافع ملی است. نوع مواجهه ایران با غرب در حوزه‌های مختلف از جمله مساله برجام کش و قوس‌های زیادی داشته و در مقطعی ما مسیر مذاکره را طی کردیم و حتی براساس سیاست نرمش قهرمانانه از بعضی خواسته‌های خود عدول کردیم تا منافع ملی را تامین کنیم اما بعد از خروج آمریکا از برجام و بازگشت تحریم‌ها، طبیعی است که ایران نیز روش خود را تغییر دهد و از سیاست فشار در برابر فشار استفاده کند. وقتی ما از مذاکره و توافق به نتیجه دلخواه نرسیم منطقی است که در سیاست خود تغییراتی ایجاد کنیم. این تغییر رویه هم جواب داده و باعث شده که اروپاییان تا حدودی به خود بیایند و به عنوان یکی از طرف‌های ایران در برجام وادار شوند به تعهدات خود توجه بیشتری نشان دهند. البته تلاش اروپاییان در نهایت به ایجاد اینستکس انجامید که قرار است ابزار مالی برای ارتباط ما با کشورهای دیگر باشد، اما آن چیزی که اهمیت دارد این است که اروپاییان تسهیلاتی را برای صادرات نفت ما فراهم کنند. البته به این نکته نیز باید توجه داشت که درباره توان اروپا برای برآورده کردن خواسته‌های ایران تردیدهایی وجود دارد. در هر صورت استفاده از فشار از سوی ایران تاکتیکی برای حفظ صلح در چارچوب برجام است و می‌خواهد یك شرایط عدالت‌آمیزی را ایجاد کند تا ایران به عنوان تنها طرف این توافق برای انجام تعهدات نباشد و دیگر طرف‌ها نیز به وعده‌های خود عمل کنند.

نگاه

نافرجامی سیاست مماشات

الهام امین‌زاده
استاد دانشگاه

سیاست‌های آمریکا در رابطه با کشورهای مختلف همواره براساس فشار برای تامین خواسته‌ها و منافعش است. تاریخ دیپلماسی جهان نشان می‌دهد کشورهایی که به طور معمول از هر اقدام دستوری آمریکا تمکین می‌کردند و سیاست مماشات را در پیش می‌گرفتند به نتایج مطلوبی نرسیدند. نمونه‌های زیادی در این زمینه می‌توان مثال زد. در مورد لیبی شاهد بودیم این کشور با فشارهای آمریکا حتی فعالیت‌های خود در صنعت هسته‌ای را متوقف کرد، اما حاصل آن در نهایت به سقوط معمر قذافی در لیبی رسید. در رابطه با صدام و موضوع عراق هم ما شاهد تکرار این تجربه هستیم که این کشورها نتوانستند با در پیش گرفتن رویکرد تمکین در برابر آمریکا به سیاست پایداری برسند.
کشور مصر هم نمونه سومی است که با وجود تعامل و حرف‌شنوی‌ای که از آمریکا داشت الان نمی‌توان این کشور را مستقل، دارای رفاه و توانمند در عرصه صنعتی دانست. اما در مقابل وقتی دوره ۴۰ ساله اخیر تاریخ ایران را مرور می‌کنیم درمی‌یابیم با وجود همه مشکلات موجود به لحاظ صنعتی و علمی پیشرفت کردیم و به هر حال حکومت و نظام سعی کرده در حد نسبی به امورات مردم رسیدگی کند. در سال‌های اخیر هم تلاش بر این بوده که بهانه‌های غرب در حوزه‌های هسته‌ای در قالب توافق برجام گرفته شود. اما در ادامه، روند وقایع در مسیری قرار گرفت که آمریکا نه تنها از برجام خارج شد و اروپاییان هم به تعهدات خود عمل نکردند بلکه حتی ماجرا به تحریم حوزه‌های مختلف صنعت و انرژی و حتی مقامات عالی‌رتبه کشور ما رسید. بنابراین با توجه به سابقه تاریخی نسبت به کشورهای مشابه و فرجام آنها به نظر می‌رسد اتخاذ سیاست مقاومت و فشار علیه فشار نتیجه بهتری را عاید کشورمان می‌کند. این مقاومت مبتنی بر اقتدار در صنایع دفاعی، حوزه اقتصاد داخلی، تکیه بر توانمندی داخلی و اتکا به سرمایه اجتماعی خواهد بود.

سازمان بین‌المللی انرژی اتمی دیروز عبور ایران از مرز ۳۰۰ کیلوگرم ذخیره اورانیوم غنی شده را تایید کرد

نگاهی به دستاوردهای «راهبرد فشار» به غرب در ۲ ماه گذشته و مقایسه آن با سیاست «صبر استراتژیک»

غنی‌سازی دیپلماسی

گروه سیاسی

یکشنبه آینده ضرب‌الاجل ۶۰ روزه ایران به اروپا پایان می‌یابد و در صورت ادامه وضعیت فعلی، گام دوم کشورمان در کاهش تعهدات برجامی برداشته خواهد شد. ایران در گام اول که ۱۸ اردیبهشت آغاز شده، محدودیت ذخایر اورانیوم غنی شده و آب سنگین را کنار گذاشته و گام بعدی بر اساس اعلام رئیس جمهور، به کنار گذاشتن سطح غنی‌سازی (۳/۶۷ درصد) و تصمیماتی درباره رآکتور اراك مربوط است. برداشته شدن گام اول ایران باعث شده اروپایی‌ها ساز و کار اینستکس را که یك سال برای راه‌اندازی آن امروز و فردا می‌کردند تا حدودی عملیاتی کنند؛ ساز و کاری که اگرچه با خواسته‌های ایران فاصله زیادی دارد اما حداقل این فایده را داشت که نشان داد اروپایی‌ها صرفا در مقابل اقدام عملی و ایجاد فشار از سوی ایران حاضرند در مسیر تعهدات خود گام بردارند و سیاست صبر در مقابل غرب، جوابگو نیست.

دولت جمهوری اسلامی ایران پس از خروج آمریکا از برجام، برای یک‌سال راهبرد صبر را در پیش گرفت؛ صبری که البته از قبل و حتی در دوره ریاست‌جمهوری اوباما آغاز شده بود و تهران در مقابل خلف وعده‌های آمریکا و اروپا یا سکوت می‌کرد و یا نهایتا به یک موضع سیاسی از سوی وزارت خارجه اکتفا می‌کرد.
در همین چارچوب بود که از همان دوران ریاست‌جمهوری اوباما که نقض برجام از سوی آمریکا آغاز شد ایران در اغلب اوقات، اقدامات آمریکا را نقض روح برجام عنوان می‌کرد. در این زمینه می‌توان به امضای قانون محدودیت سفر به ایران از سوی اوباما اشاره کرد که تنها به فاصله دو ماه از امضای برجام انجام شد و به شکلی آشکار در تناقض با برجام به تمامی سرمایه‌گذاران آسیایی و اروپایی پیغام می‌داد که روابط اقتصادی با ایران عادی نخواهد شد. ایران اما از کنار این ماجرا با سکوت عبور کرد و آن را نقض روح برجام و نه اصل آن دانست.
این‌گونه اقدامات آمریکا پس از پایان ریاست‌جمهوری اوباما و روی کار آمدن ترامپ شدت یافت و نتیجه سیاست صبر ایران در مقابل نقض عهدهای آمریکا این شد که ترامپ در ۱۸ اردیبهشت ۹۷ رسما از برجام خارج شد.
واکنش ایران به این اقدام آمریکا باز هم صبر بود و ایران اعلام کرد با توجه به ادعای اروپایی‌ها مبنی بر توانایی در تامین منافع ایران در برجام، به آنها فرصت محدودی داده می‌شود تا ادعای خود را ثابت کنند.
اولین بسته پیشنهادی اروپا در تیر ۹۷ به ایران ارائه شد، بسته‌ای که روحانی در گفت‌وگو با مرکل و مکرون، آن را ناامید کننده دانست اما باز هم به اروپا مهلت داده شد تا شانس خود را دوباره امتحان کند.
اروپایی‌ها در ادامه اعلام کردند قبل از ۱۳ آبان ۹۷ که موعد بازگشت تحریم‌های اصلی آمریکا بود ساز و کار مالی خود را تحت عنوان اس‌پی‌وی، راه می‌اندازند، کمی بعد با نزدیک شدن به ۱۳ آبان اعلام کردند عملیاتی شدن اس‌پی‌وی زمان بیشتری نیاز دارد و تا ۱۳ آبان صرفا می‌توانند آن را به صورت نمادین راه‌اندازی کنند اما باز هم هیچ یک از این اتفاقات نیفتاد. نکته جالب این‌که اروپایی‌ها نه تنها در این مدت هیچ اقدامی انجام ندادند حتی برخی کشورهای اروپایی که پس از ۱۳ آبان از تحریم‌های نفتی آمریکا معاف شده بودند حاضر نشدند از این معافیت استفاده کرده و از ایران نفت بخرند.
خلف وعده اروپا ادامه یافت و بر خلاف گفته فدریکا موگرینی، تا پایان سال ۲۰۱۸ هم هیچ خبری از ساز و کار مالی اروپا نشد تا این‌که بالاخره در به‌همن سال گذشته اروپایی‌ها از ثبت ساز و کار مالی خود با نام اینستکس خبر دادند. ساز و کاری که پس از معطلی زیاد از سوی اروپا بسیار ناامیدکننده بود و بر اساس اعلام اروپا در گام‌های مقدماتی فقط شامل دارو و اقلام غذایی خواهد شد.
ارائه چنین بسته ضعیفی نیز باعث نشد صبر دولت جمهوری اسلامی ایران پایان یابد اما اروپایی‌ها در راه‌اندازی و عملیاتی کردن همین ساز وکار حداقلی نیز تعلل کردند و یک روز از اختلاف کشورهای اروپایی در میزبانی این ساز و کار گفتند و یک روز از تهدیدات آمریکا تا این‌که نهایتا خروج آمریکا از برجام یکساله شد.

ظریف: ما قبلا هم اعلام کردیم که اقدامات اروپایی‌ها کافی نبوده و همان‌طور که جمهوری اسلامی اعلام کرده مرحله دوم کاهش تعهدات را آغاز می‌کنیم

چماق تعلیق بر سر اروپا

در اردیبهشت امسال همزمان با اولین سالگرد خروج آمریکا از برجام، رئیس‌جمهور کشورمان اعلام کرد صبر استراتژیک ایران پایان یافته و دیگر حاضر نیست پای امروز و فردا کردن‌های اروپا بایستد. بر همین اساس به اروپایی‌ها ضرب‌الاجل داده شد تا سریع‌تر به تعهدات خود در برجام عمل کنند و تا زمانی که این اتفاق نیفتاده ایران گام به گام تعهدات خود را کاهش خواهد داد.
گام اول ایران ۶۰ روزه بود و به کنار گذاشتن محدودیت‌ها در ذخیره‌سازی اورانیوم غنی‌شده و آب سنگین اختصاص داشت. اروپایی‌ها اگرچه در ابتدا برای حفظ شأن خود اعلام کردند ضرب‌الاجل ایران را قبول ندارند اما به وضوح به تکاپو افتادند تا تهران را از اقدامات تعلیقی خود منصرف کنند. در همین زمینه وزیر خارجه آلمان به تهران آمد و انگلیس و فرانسه هم دیپلمات‌هایی را برای رایزنی به تهران فرستادند. در کنار اینها یادداشت تهدیدآمیزی هم برای ایران ارسال کردند که ادامه روند فعلی، تبعاتی به دنبال خواهد داشت.
اما با وجود همه این اقدامات وقتی عزم ایران را در ادامه روند فعلی مشاهده کردند سریعا تشکیل کمیسیون مشترک برجام را در دستور کار قرار دادند و آخر هفته گذشته دقیقا همزمان با روزی که ایران اعلام کرده بود از سقف ۳۰۰ کیلوگرمی تعیین شده در برجام عبور می‌کند اروپایی‌ها اعلام کردند اینستکس راه‌اندازی شده و به زودی اولین تراکنش‌ها را انجام خواهد داد. این اقدام اروپا البته هیچ تناسبی با نیازهای ایران و تعهدات اروپا ندارد اما بسیاری از کارشناسان همین اقدام حداقلی را نتیجه کنار گذاشته شدن راهبرد صبر از سوی ایران می‌دانند.
محمدباقر خرمشاد، دبیر شورای راهبردی روابط خارجی در همین زمینه به جام جم گفته اگر چماق تعلیق تعهدات از سوی ایران برداشته نمی‌شد اروپایی‌ها همین اقدام حداقلی را نیز انجام نمی‌دادند و بر این اساس ایران باید سیاست فشار و تعلیق تعهدات را همچنان ادامه دهد.
مهدی محمدی، کارشناس مسائل سیاسی هم در مطلبی در فضای مجازی نوشت: تا وقتی فشار ادامه دارد، به جای مذاکره باید حمله کرد.

آخرین وضعیت گام اول

در گام اول ایران که ۱۸ اردیبهشت امسال آغاز شد ظرفیت تولید غنی‌سازی در نیروگاه نطنز افزایش یافت و آنطور که بهروز کمالوندی، سخنگوی سازمان انرژی اتمی قبلا گفته بود میزان ذخایر اورانیوم غنی شده ایران در ۶ تیر (پنجشنبه‌گذشته) از سقف ۳۰۰ کیلوگرم که در برجام تعیین شده بود عبور کرده است.
دیروز محمدجواد ظریف، وزیر خارجه کشورمان با تایید این موضوع گفت: ایران طبق برنامه و همان‌گونه که قبلا اعلام کرده بود از مرز ۳۰۰ کیلوگرم اورانیوم غنی شده عبور کرد.
وی که در حاشیه مراسم ختم مرحوم صفاری‌نطنزی در جمع خبرنگاران صحبت می‌کرد، گفت: این موضوع را قبلا با شفافیت اعلام کرده بودیم و لذا براساس آنچه اعلام کرده‌ایم عمل می‌کنیم و این مساله را از حقوق خود در برجام می‌دانیم.
همچنین فارس به نقل از یك منبع آگاه اعلام کرد دیروز بازرسان آژانس بین‌المللی انرژی اتمی بعد از توزین روز چهارشنبه هفته گذشته، مجددا وزن مواد غنی شده ایران را اندازه‌گیری کردند و ذخایر ایران از سقف ۳۰۰ کیلوگرم عبور کرده است.
سخنگوی سازمان بین‌المللی انرژی اتمی هم دیروز عبور ایران را از مرز ۳۰۰ کیلوگرم ذخیره اورانیوم غنی شده تایید کرد.

مکث

ظریف: مرحله دوم کاهش تعهدات اجرا خواهد شد

به دنبال اظهارات اروپا درباره راه‌اندازی اینستکس، گمانه‌زنی‌هایی درباره تاثیر این اقدام در ادامه روند کاهشی تعهدات ایران در برجام مطرح شد این در حالی است که ساز و کار اعلام شده از سوی اروپا با مطالبات ایران فاصله بسیاری دارد و به هیچ وجه با تعهدات اروپایی‌ها به ایران تناسبی ندارد. بر همین اساس بود که وزیر خارجه کشورمان دیروز آب پاکی را روی دست همه ریخت و تاکید کرد ایران تا زمان دستیابی به اهدافش در برجام به گام‌های خود ادامه خواهد داد.
به گزارش تسنیم، ظریف در جمع خبرنگاران در پاسخ به این که پیام ایران بعد از ۱۶ تیر به اروپایی‌ها چه خواهد بود، گفت: ما قبلا هم اعلام کردیم که اقدامات اروپایی‌ها کافی نبوده و همان‌طور که جمهوری اسلامی اعلام کرده مرحله دوم کاهش تعهدات را آغاز می‌کنیم. مرحله اول در حال اجراست، هم در مورد اورانیوم ذخیره‌شده و هم در مورد ذخایر آب سنگین و مرحله بعد هم اعلام شده و اجرا می‌شود.
وی افزود: در نامه رئیس‌جمهور به صراحت بیان شده در صورتی که اقدامات لازم را انجام دهند اقدامات ما قابل بازگشت است ولی اگر انجام ندهند براساس ماده ۳۶ برجام حق ماست که این اقدامات را عملی کنیم و این ضمانت اجرای برجام است و اگر اروپایی‌ها برای برجام ارزش قائلند برای ضمانت اجراهای برجام هم ارزش قائل شوند و اقدامات ما در جهت حفاظت از برجام است.
ظریف اظهار کرد: اینستکس یك حرکت مقدماتی برای انجام تعهدات اروپا بود. تعهدات اروپا هم در خود برجام، بند یک الی ۳ ضمیمه ۲ برجام ذکر شده است. بعد از خروج آمریکا از برجام، اروپایی‌ها ۱۱ تعهد دادند که اینستکس هیچ‌کدام از آنها نیست بلکه مقدمه برای انجام ۱۱ تعهد است اما اروپایی‌ها نه تنها اصل تعهدات را انجام ندادند بلکه مقدمه اجرای تعهدات‌شان بعد از ۱۴ ماه در حال عملیاتی شدن است که اطلاع کافی هم از اجرای آن نداریم. اینستکس بدون تضمین به تعهدات‌شان معنا ندارد. وزیر خارجه تصریح کرد: اروپایی‌ها درباره فروش نفت، حمل و نقل و بازگشت دارایی‌ها و عواید فروش نفت و... تعهد دادند و در جلسات‌مان با اروپایی‌ها، جلسه وزرای خارجه ۴+۱ و در مجمع سازمان ملل و همچنین جلساتی در سطح معاونان وزارت خارجه، این تعهدات ذکر شده اما هنوز تعهداتشان را انجام ندادند. البته خبرگزاری تسنیم به نقل از یک منبع آگاه نوشت: با توجه به اعلام چین و انگلیس در بیانیه کمیسیون نشست وین مبنی بر این‌که در موقع تعیین شده کار مربوط به بازطراحی رآکتور اراک را انجام خواهند داد، اگر این روال درست پیش برود مساله دیگری جایگزین موضوع اراک در گام دوم خواهد شد.

نکته

کاهش تعهدات برجامی تا حصول نتیجه

مهدی فضائلی
کارشناس مسائل سیاسی

راهبرد فشار که جمهوری اسلامی ایران در مواجهه با اقدامات و تلاش برنامه‌ریزی شده دشمن اتخاذ کرده ناشی از تجربه طولانی مدت در سال‌های بعد از پیروزی انقلاب به خصوص در یك دهه اخیر است. در سال‌های گذشته و بعد از فراز و فرودهایی که موضوع هسته‌ای ایران طی کرد سرانجام به توافقی تحت عنوان برجام رسیدیم و به دنبال آن ایران و طرف‌های مقابل تعهداتی را در ارتباط با برجام پذیرفتند. در این مدت نیز ایران تمامی تعهداتش را بنا بر اذعان چند باره آژانس انجام داد، اما از آن سو، آمریکا در دوران اوباما به تعهداتش عمل نکرد و در دوران ترامپ نیز از برجام خارج شد. سایر اعضای برجام نیز به‌خصوص اروپا اعلام کردند برجام را به رسمیت می‌شناسند اما متاسفانه زمان زیادی طی شد و علی‌رغم پایبندی ایران به تعهداتش طرف اروپایی اقدامی برای تعهدات برجامی خود نکرد. بهتر بود بلافاصله بعد از خروج آمریکا از برجام یا بعد از یك دوره کوتاه (که مشخص شد اروپا اراده جدی برای عملی کردن تعهداتش ندارد) در جهت کاهش تعهداتمان گام برمی‌داشتیم، زیرا در این صورت می‌توانستیم نتایج بهتری کسب کنیم. در همین زمینه یکی از طبیعی‌ترین اهرم‌های در اختیار ایران که در چارچوب برجام است کاهش تعهدات برجامی است. بعد از این‌که طی یکی دو ماه گذشته سیاست کاهش تعهدات برجامی و به نوعی سیاست فشار را در پیش گرفته‌ایم شاهد تلاش و تکاپویی از طرف کشورهای مختلف به‌ویژه اروپا هستیم که این مساله را می‌توان در رفت و آمدهای مقامات اروپایی به کشور مشاهده کرد. گرچه هنوز از این‌گونه رفت و آمدها و نشست کمیسیون مشترك برجام نتیجه‌ای نگرفته‌ایم اما همین رویکرد آنها نشان می‌دهد اقدامات اخیر ایران درست است و اگر آنها مطمئن شوند که ایران برای اجرایی کردن تصمیمات خود مصمم است و حتی تا خروج از برجام نیز پیش خواهد رفت آنها نیز ناگزیر هستند به صورت جدی‌تر وارد اجرایی کردن تعهداتشان شوند. در این مسیر ایران باید نشان دهد گام‌هایش استوار است و با آب‌نباتی از سوی اروپا دهانش شیرین نخواهد شد. بنابراین جمهوری اسلامی ایران باید به همین مسیر ادامه دهد و گام دوم را نیز عملی کند، در این صورت اروپا یا ناگزیر می‌شود به تعهداتش عمل کند یا حداقل دیگر ایران به تعهداتش عمل نکرده و بیش از این برنامه هسته‌ای خود را متوقف بر امر نامعلوم نمی‌کنیم. بنابراین ادامه سیاست فعلی ایران از هر سمتی برای کشورمان برد محسوب می‌شود. تاکید می‌کنم در این مسیر باید گام دوم نیز برداشته شود، چراکه اروپاییان در تلاش برای ایجاد خللی در تصمیم ایران هستند. برگزاری نشست و مطرح کردن برخی سخنان از سوی آنها به این دلیل بود که اراده برخی در داخل کشور برای برداشتن گام‌های بعدی سست شود. یکی از الزامات نتیجه‌بخش بودن سیاست راهبرد فشاری که در پیش گرفته‌ایم این است که دقیقا مطابق سخنان خود عمل کنیم. در این مسیر در صورتی که اروپا به طور کامل تعهداتش را اجرایی کند ما نیز مسیر کاهش تعهدات برجامی را متوقف می‌کنیم اما اگر آنها به تعهدات خود عمل نکنند گام‌های بعدی را بر می‌داریم، بنابراین ایران باید محکم روی مواضع خود بایستد و اروپا تعهداتش را به طور کامل اجرایی و عملیاتی کند، یکی از الزامات به نتیجه رسیدن این مسیر این است که اراده ما را در این مسیر قوی و مستحکم ببینند، اگر احساس کنند با حرکت کوچکی از سوی آنها برنامه‌های خود را متوقف کرده‌ایم مطمئنا به نتیجه‌ای دست نخواهیم یافت. در همین راستا موضع گیری برخی مسؤولان کشورمان از جمله رئیس بانك مرکزی درست است اما به نظر می‌رسد برخی بسیار سریع‌الرضا هستند و با کوچك‌ترین حرکت اروپاییان خشنود می‌شوند، چنین رویکردی زیانبار است و باید مصوبه شورای عالی امنیت ملی با جدیت دنبال شود.

یادداشت

نباید فریب اینستکس را بخوریم

حسام‌الدین برومند
کارشناس مسائل سیاسی

تجربه دیپلماسی ما با اروپاییان و ۱+۵ نشان داد راهی جز سیاستی که در حال حاضر در پیش گرفته‌ایم نیست و باید تعهد در برابر تعهد اتفاق بیفتد، در غیر این صورت مذاکره و توافقی یکطرفه که نفعی برای ما نداشته باشد مفید نخواهد بود.
بعد از خروج آمریکا از برجام قرار بود اروپاییان برای جبران، ساز و کاری رقم بزنند که ماندن ما در برجام تضمین شود، اما علی‌رغم گذشت زمان و معطلی ما اتفاقی رخ نداد. اما در پیش گرفتن سیاست کاهش تعهدات برجامی از سوی ایران باعث شد اروپاییان تحرك بیشتری به اینستکس دهند، در غیر این صورت حتی اینستکسی نیز در کار نبود.
اگر ایران سیاست کاهش تعهدات برجامی را در پیش نگرفته بود، اینستکس در همین حد نیز راه‌اندازی نمی‌شد بنابراین باید روند کاهش تعهدات برجامی را به عنوان راهبرد کماکان ادامه دهیم و نباید آن را متوقف کنیم، ضرب‌الاجل ۶۰ روزه باید اتفاق افتاده و ادامه‌دار باشد و نباید اینستکس سناریویی باشد که روند کاهش تعهدات خود را متوقف کنیم چرا که این ساز و کار موضوعی نیست که به خاطر آن از تصمیم خود صرف‌نظر کنیم. اینستکس جایگزینی برای برجام نیست، نباید فریب آن را بخوریم و روند کاهش تعهداتمان لطمه‌ای بخورد.